

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീമാൻ വേംകടനാഥാർയഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |

വേദാന്താചാർയവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രം

|| ഇന്ദ്രനീലപദ്ധതിഃ വിംശീ ||

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using skt and T_EX for Malayalam.

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

|| ഇന്ദ്രനീലപദ്ധതിഃ വിംശീ ||

ശ്രീമാൻ വേംകടനാഥാര്യഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |
വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

ഹരിണാ ഹരിനീലൈശ്ച പ്രതിയത്നവതീം സദാ |
അയത്നലഭ്യനിർവ്വാണാമാശ്രയേ മണിപാദുകാം || 20.1 ||

ഹരിരത്നമരീചയസ്തവൈതേ
നവനീലീരസനിർവ്വിശേഷവർണ്ണാഃ |
ശ്രുതിമൂർദ്ധനി ശൗരിപാദരക്ഷേ! |
പലിതാനുദ്ഭവഭേഷജം ഭവന്തി || 20.2 ||

അളകൈരിവ ബിംബിതൈഃ ശ്രുതീനാം
ഹരിനീലൈഃ സൃജസി ത്വമുന്മയുഖൈഃ |
കമലാദയിതസ്യ പാദരക്ഷേ! |
കരുണോദമ്പതി ശൈവലപ്രരോഹാൻ || 20.3 ||

അനഘൈർഹരിനീലപദ്ധതിനാം
പ്രഥമാനൈർമ്മണിപാദുകേ! മയുഖൈഃ |
അധരീകുരുഷേ റഥാംഗപാണേഃ
അമിതാമൂർധ്വമവസ്ഥിതസ്യ കാന്തിം || 20.4 ||

ചരണാവനി! ഭാതി സഹ്യകന്യാ
ഹരിനീലദ്യുതിഭിസ്തവാനുവിദ്ധാ |
വസുഭേവസുതസ്യ രംഗവൃത്തേഃ
യമുനേവ സ്വയമാഗതാ സമീപം || 20.5 ||

അവധീരിതഭേവതാന്തരാണാം
അനഘൈസ്തം മണിപാദുകേ! മയുഖൈഃ |

ഹരിനീലസമുദ്ഭവൈർവ്വിധസേ
ഹരിസാരൂപ്യമയത്തതോ ജനാനാം || 20.6 ||

നേത്രേഷു പുംസാം തവ പാദരക്ഷേഃ!
നീലാശ്മഭാസാ നിഹിതാഞ്ജനേഷു |
ശ്രീയാ സമം സംശ്രിതരംഗകോശോ
നിധിഃ സ്വയം വ്യക്തിമുപൈതി നിത്യം || 20.7 ||

അഭംഗുരമച്യുതപാദരക്ഷേഃ!
മാന്യാം മഹാനീലരുചിം ത്വഭീയാം |
നിഃശ്രയസഭാരകവാടികായാഃ
ശംകേ സമുത്പാടനകുഞ്ചികാം നഃ || 20.8 ||

ജീവയത്യമൃതവർഷിണീ പ്രജാസ്താവകീ ദനുജവൈരിപാദുകേ! |
ഘോരസംസരണഘർമ്മനാശിനീ കാളികേവ ഹരിനീലപദ്ധതിഃ || 20.9 ||

ശതമഖോപലഭംഗമനോഹരാ വിഹരസേ മുരമർദ്ദനപാദുകേ! |
മണികിരീടഗണേഷു ദിവൗകസാം മധുകരീവ മനോരമപംക്തിഷു || 20.10 ||

അമ്പിച്ഛരതാം കിമപി തത്ത്വമനന്യഭൃശ്യം
സമ്യക്പ്രകാശജനനീ ധൃതകൃഷ്ണരുപാ |
പാദാവനി! സ്ഫുരസി വാസവരത്തരമ്യാ
മധ്യേ സമാധിനയനസ്യ കനീനികേവ || 20.11 ||

മാതഃ! സലീലമധിഗമ്യ വിഹാരവേലാം
കാന്തിം സമുദ്ഭവസി കാഞ്ചനപാദുകേ! ത്വം |
ലക്ഷ്മീകടാക്ഷരുചിരൈർഹരിനീലരതൈഃ
ലാവണ്യസിന്ധുപൃഷ്ണൈരിവ രംഗധാമ്നഃ || 20.12 ||

ക്ലുപ്താവകുൺഠനവിധിർമ്മണിപാദരക്ഷേഃ!
നീലാംശുകൈർവ്വലഭിദശ്മസമുദ്ഭവൈസ്തേ |
സംഗച്ഛരതേ മുനിജനസ്യ മതിഃ സമാധൗ
രാത്രൗ സമസ്തജഗതാം രമണേന ലക്ഷ്മയാഃ || 20.13 ||

ദ്രഷ്ടും കദാചന പദാവനി! നൈവ ജന്തുഃ
 ശക്നോതി ശശ്വതനിധിം നിഹിതം ഗുഹായാം |
 കൃഷ്ണാനുരുപഹരിനീലവിശേഷഭൃഗ്യാ
 സിദ്ധാഞ്ജനം ത്വമസി യസ്യ ന ദേവി! ദൃഷ്ടേഃ || 20.14 ||

പ്രത്യേമി രംഗന്യുപതേർമ്മണിപാദുകേ! ത്വാം
 കൃഷ്ണാന്തരംഗരുചിഭിർഹരിനീലരതൈഃ |
 വിശ്വാപരാധസഹനായ പദം തദീയം
 വിശ്വംഭരാം ഭഗവതീം സമയേ ഭജന്തീം || 20.15 ||

മത്യാ മഷീം പരിമിതാം ഭവതീ തദന്യാം
 വൈകുൺഠപാദരസികേ മണിപാദുകേ! സ്വാൻ |
 അങ്കേത സ്വയം കിരണലേപിഭിരിന്ദ്രനീലൈഃ
 ആശാതടേഷു ലളിതാനപദാനവർണ്ണാൻ || 20.16 ||

വലമഥനമണീനാം ധാമഭിസ്താവകാനാം
 മധുരിപുപദരക്ഷേ! വാസരൈരവ്യപേതാ |
 അഭിസരണപരാണാം വല്ലവീനാം തദാഽഽസീത്
 ശമിതഗുരുഭയാർത്തിഃ ശർവ്വരീ കാചിദന്യാ || 20.17 ||

ശതമഖമണിഭംഗൈരുന്മയുഖൈർദ്വിശന്തീ
 ശരണമുപഗതാനാം രംഗനാഥേന സാമ്യം |
 പ്രഥയസി ജഗതി ത്വം പാദുകേ! ഹൈതുകാനാം
 ഉപനിഷദുപഗീതാം തത്ക്രതുന്യായവാർത്താം || 20.18 ||

പരിചരതി വിധൗ ത്വാം പാദുകേ! രംഗഭർത്തുഃ
 പദസരസിജഭൃങ്ഗൈർഭാസുരൈരിന്ദ്രനീലൈഃ |
 പ്രകടിതയമുനൗഘാ ഭക്തിനമ്രസ്യ ശംഭോഃ
 പരിണമയസി ചുഡാവിഷ്ണുപദ്യാഃ പ്രയാഗം || 20.19 ||

പദകിസലയസംഗാത് പാദുകേ! പത്രളശ്രീഃ
 നഖമണിഭിരുദാരൈർന്നിത്യനിഷ്പന്നപുഷ്പാ |

ശതമഖമണിനീലാ ശൗരിലാവണ്യസിന്ധോഃ
നിബിഡതമതമാലാ കാഢപി വേലാവനീ ത്വം || 20.20 ||

ത്വയി വിനിഹിതമേതത് കേഢപി പശ്യന്തി മന്ദാഃ
ശതമഖമണിജാലം ശാർങഗിണഃ പാദരക്ഷേഃ |
വയമിദമിഹ വിദ്മഃ പ്രാണിനാം ഭാവുകാനാം
ഹൃദയഗൃഹഗൃഹാഭ്യഃ പീതമന്ധം തമിസ്രം || 20.21 ||

ക്ലുപ്തശ്യാമാ മണിഭിരസിതൈഃ കൃഷ്ണപക്ഷേണ ജുഷ്ടാ
ശ്രേയഃ പുംസാം ജനയസി ഗതിം ദക്ഷിണാമുഖഹന്തീ |
തേനാസ്മാകം പ്രഥയസി പരം പാദുകേ! തത്ത്വവിദ്ഭിഃ
മൗഘു ഭൃഷ്ടാം നിഗമവചസാം മുക്തികാലാവ്യവസ്ഥാം || 20.22 ||

സദ്ഭിർജ്ജുഷ്ടാ സമുദിതവിധുർജ്ജൈത്രയാത്രാവിനോദേ-
ഷ്യാതസ്വാനാ രജനിമനഘാമിന്ദ്രനീലാംശുജാലൈഃ |
ചിത്രം വ്യാതാ കുമുദവനതഃ പാദുകേ! പുഷ്യസി ത്വം
വ്യാകോചത്വം വിബുധവനിതാവക്രതപംകേരുഹാണാം || 20.23 ||

നിത്യം ലക്ഷ്മീനയനരൂചിരൈഃ ശോഭിതാ ശക്രനീലൈഃ
സാലഗ്രാമക്ഷിതിരിവ ശുഭൈഃ ശാർങഗിണോ രൂപഭേദൈഃ |
സാകേതാഭഃ സമധികഗുണാം സംപദം ദർശയന്തീ
മുക്തിക്ഷേത്രം മുനിഭിരഖിലൈഃ ഗീയസേ പാദുകേ! ത്വം || 20.24 ||

പാദന്യാസപ്രിയസഹചരീം പാദുകേ! വാസഗേഹാത്
ത്വാമാരുഹ്യ ത്രിചതുരപദം നിർഗൃതേ രംഗനാഥേ |
അന്തഃ സ്നിശ്ചൈരസുരമഹിളാവേണിവിക്ഷേപമിത്രൈഃ
ശ്യാമച്ഛായം ഭവതി ഭവനം ശക്രനീലാംശുഭിസ്തേ || 20.25 ||

യാ തേ ബാഹ്യാംഗണമഭിയതഃ പാദുകേ! രംഗഭർത്തുഃ
സഞ്ചാരേഷു സ്ഫുരതി വിതതിഃ ശക്രനീലപ്രഭായാഃ |
വിഷ്വക്സേനപ്രഭൃതിഭിരസൗ ഗൃഹ്യതേ വേത്രഹസ്തൈഃ
ഭൂവിക്ഷേപസ്തവ ദിവിഷദാം നൂനമാഹ്വാനഹേതുഃ || 20.26 ||

അക്ഷ്ണോരഞ്ജനകൽപനാ യവനികാ ലാസ്യപ്രസൂതേർഗൃതഃ
 ചിദ്ഗംഗായമുനാ മുകുന്ദജലധേർവ്വേലാതമാലാടവീ |
 കാന്താകുന്തളസന്തതിഃ ശ്രുതിവധുകസ്തുരികാലംക്രിയാ
 നിത്യം രത്നപദാവനി! സ്ഫുരതി തേ നീലാ മണിശ്രേണികാ || 20.27 ||

നിരന്തരപുരന്ദരോപലഭുവം ദ്യുതിം താവകീം
 അവൈമി മണിപാദുകേ! സരണിസംഗിനീം രംഗിണഃ |
 തദീയനവയൗവനദിരദമല്ലഗണ്ഡസ്ഥലീ
 ഗളന്ദഭ്രമലഞ്ജലാബഹുളകജ്ജളശ്യാമികാം || 20.28 ||

പ്രതീമസ്ത്വാം പാദാവനി! ഭഗവതോ രംഗവസതഃ
 ഘനീഭൂതാമിത്ഥം പദകമലമാധീപരിണതിം |
 സ്ഫുരന്തഃ പര്യന്തേ മദഗരിമനിസ്ഥനമധുപ-
 പ്രസക്തിം യത്രൈതേ വിദധതി മഹാനീലമണയഃ || 20.29 ||

നമതാം നിജേന്ദ്രനീലപ്രഭവേന മുകുന്ദപാദുകേ! ഭവതീ |
 തമസാ നിരസ്യതി തമഃ കണ്ടകമിവ കണ്ടകേനൈവ || 20.30 ||

|| ഇതി ശ്രീപാദുകാസഹസ്രേ ഇന്ദ്രനീലപദ്ധതിഃ വിംശീ ||
 കവിതാർക്കികസിംഹായ കല്യാണഗുണശാലിനേ |
 ശ്രീമതേ വേംകടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||